

### **Tilki (Uzlaşma)**

Tilkiler hem kendi amaçlarına hem de ilişkilerine orta derecede önem verirler. Kendi amaçlarının bir kısmından vazgeçerler ve çatıştıkları kişiyi de amaçlarının bir kısmından vazgeçmeye ikna ederler. Her iki tarafın da bir şeyler kazanacağı bir çözüm yolu ararlar.

### **Baykuş (İş Birliği)**

Hem amaçlarına hem de ilişkilerine çok önem verirler. Çatışmaları, taraflar arasındaki gerilimi azaltarak ilişkileri geliştirici bir araç olarak görürler. Her iki tarafı da tatmin edecek çözümler arayarak ilişkiyi sürdürürler.

### **Ayıcık (Uyma)**

İlişki çok önemli ama amaç pek önemli değildir. Başkaları tarafından kabul edilmeyi ve sevmeyi isterler. Diğer kişinin çıkarlarını tatmin etmek için kendi çıkarlarını ihmal eder. Bu stratejide bireyin kendi haklarından özveride bulunması söz konusudur.

### **Köpekbalığı (Güç Kullanma)**

Köpek balıkları kendi çözüm önerilerini kabul etmesi için çatıştığı kişiyi zorlar ve karşısındaki kişi üzerinde güç kullanmayı dener. Kendi amaçları çok önemli ama ilişkileri önemsizdir. Ne pahasına olursa olsun amaçlarına ulaşmayı isterler. Başkalarının ihtiyaçlarıyla ilgilenmezler.

## **PROBLEM ÇÖZME STRATEJİLERİ**

### **Kaplumbağa (Kaçınma)**

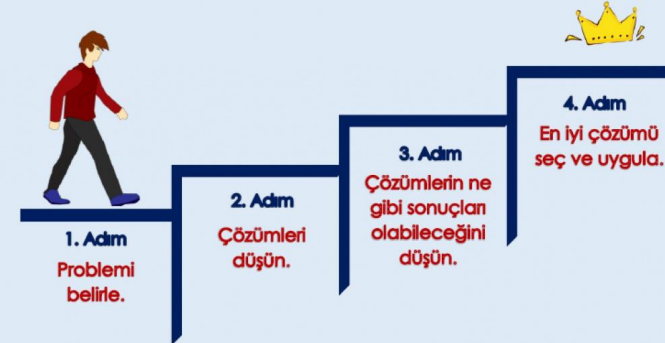
Kaplumbağalar çatışmadan kaçınmak için geri çekilirler. Çatışma yaratan sorunlardan ve kişilerden uzak dururlar. Çatışmaları çözmeye uğraşmanın boş bir çaba olduğuna inanırlar. Çaresizlik hissederler. Çatışma ile yüz yüze gelmektense fiziksel ya da psikolojik olarak geri çekilmenin daha kolay olduğuna (kabuğuna çekilmek gerektiğine) inanırlar.

# **PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ**

## **ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ**



**FATİH İLKOKULU  
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ  
MEDİNE TANGUT**



## PROBLEM ÇÖZME AŞAMALARI

**1. Hazırlık:** Problemi çözmek için gayret edilir, ancak üzerinde saatler ve belki günler boyunca düşünülmüş olsa bile problemin çözülmesi mümkün olmayabilir. Böyle bir durumda sonraki süreçte ilgili problemin çözümüyle ilgili daha da başarı kazanılacağı kabul edilerek çözüm sonraki bir döneme bırakılır.

**2. Kuluçka:** Kişi bu süreçte problemin çözümüne katkıda bulunabilecek birtakım faaliyetlerde bulunur ve bununla ilgili yeni bilgiler öğrenir. Birey, farkında olmasa da bu dönem, bilinçaltı süreçlerin çalıştığı bir aşamadır.

**3. Kavrayış ya da Aydınlanma:** Problemin çözümüyle ilgili yeni bir çözüm yolunun sezinlendiği aşamadır

**4. Değerlendirme ve Düzeltme.** Birey, bu aşamada bulduğu yeni çözüm yönteminin problemin çözümünde gerçekten başarılı olup olmadığını denemektedir. Çözüm yolunda başarı sağlanmazsa yeniden başlangıç noktasına dönülmektedir, çözüm yolunda başarı sağlanırsa çözüme ulaşılmış ve problem aşılmış olmaktadır

## PROBLEM ÇÖZME SÜRECİNİN AMACI

1. Öğrenciyi edilgen bilgi alıcısı olmaktan çıkarıp aktif, özgür ve kendi kendine öğrenen ve problem çözen kişi yaparak eğitim programının vurgusunu öğretmekten öğrenmeye kaydırabilme,
2. Ezberlenmesi gereken bilgiyi sınırlandırıp, öğrenciyi yüklü içerikler yerine çözülecek problemlerle karşı karşıya bırakarak yeni bilgiler edinmesini sağlayacak beceri ve tutumları geliştirmesini sağlayabilme,
3. Öğretmenin, öğrencilere problemlerini çözmeleri için kolaylaştırıcı ortamlar hazırlaması ve işbirliği yapabilmesidir.

## ÖĞRETMENLERİN NE YAPMASI GEREKİR?

Öğrenciye hayattan alınmış, seviyesine uygun bir problemler verilmeli, bunu sınıflandırması ve problemi belirlemesi, daha sonra muhtemel çözüm yollarını üretmesi ve muhtemel sonuçları gözden geçirmesi istenmelidir. Eğer eğitim ortamı bu felsefi düşünceden hareketle düzenlenirse, öğrenciler problem çözme becerilerine sahip bireyler olarak yetişmiş olacaklardır. Problem çözme becerisi sadece bir derste değerlendirilemeyeceğinden uzun süre alabilir. Bunu yapabilmek için öğrencinin bir problemi çözme sırasında problemlere nasıl yaklaştığına odaklanmak gerekmektedir.

## PROBLEM NEDİR?

Bir şeyin olması gerektiği durumla mevcut durum arasındaki fark ya da olayların hâlihazırdaki olduğu yeri ile onların olmasını ümit ettiğimiz yer arasındaki fark olarak tanımlanmaktadır  
Bir durumu problem olarak adlandırmak için kişinin önceki dönemlerde karşı karşıya kalmadığı yeni bir durum özelliği taşıması ve üzerine kafa yorulduğunda çözümlenebilmesi gerekmektedir

## PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ

Bireyin problemi hissetme anından ona çözüm buluncaya kadar geçirmiş olduğu bir düşünce süreci olarak tanımlanmaktadır.  
Yani belirli bir durumla başa çıkabilme için etkili seçenekleri oluşturmayı, birini seçmeyi ve uygulamayı içeren bilişsel ve davranışsal bir süreçtir  
Problem çözme, çevreyle uyumlu olunmasında etkili olduğu için kişilerin problem çözmeyi öğrenmeleri gerekmektedir